

7/1778
GK:65

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.SPG.0.01.00.00-026.21 -2012/891607
Konu : Yazılı Soru Önergesi/İsmet
Büy¼kataman/7-1778

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: BaőbakanlıĐı muhatap 15.12.2011 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.02.00-7/1778-57957 sayılı yazı.

Bursa Milletvekili İsmet Büy¼kataman'ın Sayın Başbakanımıza y¼nelttiĐi ve Sayın Baőbakanımızca, kendileri adına eőg¼d¼m¼mde cevaplanması tensip olunan 7/1778 esas numaralı soru önergesinin yanıtı iliőikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışışleri Bakanı

EK:3 Sayfa

Dağıtım:
GereĐi :
TBMM BaőkanlıĐı

Bilgi :
Baőbakanlık

**BURSA MİLLETVEKİLİ İSMET BÜYÜKATAMAN'IN
SAYIN BAŞBAKANIMIZA YÖNELTTİĞİ
7/1778 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU:

Dışışleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu'nun akademik hayal gücünün dış politika anlayışı "Komşularla Sıfır Sorun" söylemidir. Türkiye'nin yeni dış politikasının, çok merkezli bir bakış açısıyla, komşularla Sıfır Sorun hedefleyen Proaktif davranan, Ön Alan, Oyun Kuran bir politika olacağı Hükümetimiz tarafından sürekli dile getirilmiştir. Çok merkezli dış politika anlayışı çerçevesinde Sayın Davutoğlu soluğu her gün başka bir ülkede almış, her gün farklı bir söylemle gündeme gelmiştir.

Dış politika anlayışında sıfırı görebilmek uğruna "Azerbaycan hiçe sayıldı. Ermenistan ile protokoller yapıldı. Kuzey Kıbrıs AB'nin kucağına bırakıldı. AB'ye girildi diye gündüz gözüyle havai fişek gösterileri düzenlendi. Kaddafi'nin elinden 'İnsan Hakları Ödülü' alındı. Dokuz vatandaşımızı öldüren İsrail'e eyvallah edildi. Esad'la kardeş olundu. Vizeler kaldırıldı. Ortak Bakanlar Kurulu toplantısı yapıldı. Sıfır sorun politikası uğruna İran'ın nükleer silahlarına bile destek verildi."

"Ardından bahar geldi. Arap ülkelerinde ardı sıra olaylar çıkmaya başladı. Tunus, Mısır diye giderken 'NATO'nun Libya'da ne işi var' denildi. Herkes Kardeş Kaddafi'nin yardımına koşulacağını umarken herhalde 'Büyük Patron Tarafından Dur' denildi. Bir anda ibre tersine döndü. 'Komşularla Sıfır Sorun Politikası' 'Komşularla Maksimum Sorun' politikası olarak değiştirildi. Kardeşler kalles ilan edildi. İsrail'e 'One Minute' diye çıkışıp, 'Gerekirse Vururuz' denildi. Ermenistan protokolleri zaten askıya alınmıştı. Azerbaycan çoktan küstürüldü. AB ile bütün müzakereler durduruldu. İran için füze kalkanı yerleştirildi. Malatya direk hedef gösterildi. ABD Donanmasını Karadeniz'e çıkarınca Rusya bizi tehdit olarak algıladı. Yunanistan zaten Allah'a emanet. Bulgaristan ve Gürcistan ile her şey aynı devam ediyor. Suriye artık iç meselemiz, Sıfır sorun hak getire, neredeyse savaşın eşigindeyiz." konumuna gelinmiştir.

Buna göre;

1. Sayın Ahmet Davutoğlu'nun hayal gücü olup, hükümetinizin dış politikası haline gelen "Komşularla Sıfır Sorun" politikası ne durumdadır?
2. "Komşularla Sıfır Sorun" sürecinden "Komşularla Sıfır Sorun" sürecine nasıl gelinmiştir? Açıklar mısınız?
3. Hükümetiniz, uygulamaya koyduğu "Komşularla Sıfır Sorun" politikasının yanlış bir politika olduğunu düşünmekte midir? Açıklar mısınız?
4. Hükümetiniz, Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Stratejik Derinlik kavramının gösteri odaklı bir dış politika olduğunu ve Stratejik Şova dönüştüğünü düşünmekte midir? Açıklar mısınız?
5. Basında çıkan haberlerde Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Amerika'nın buyruklarını taşıdığı ve Amerikan Postacılığı yaptığı iddiaları yer almaktadır. Bu iddialar doğru mudur?
6. Hükümetiniz sorundan başka bir şey getirmeyen "Komşularla Sıfır Sorun" politikasını devam ettirmeyi düşünmekte midir?

7. Hükümetiniz önümüzdeki süreçte ayakları yere basan bir dış politika geliştirmeyi düşünmekte midir? Açıklar mısınız?
8. Hükümetinizin dış politikası rüzgarı arkasına alabilmek için sürekli yön değiştirmeye devam edecek midir? Açıklar mısınız?

CEVAP:

1. "Komşularla Sıfır Sorun" ilkesi, soru önergesinde belirtildiği gibi, Hükümetimizin dış politikaya yaklaşımının temel felsefesini yansıtan bir ilkedir. Bu ilkenin "hayal gücünün ürünü" olduğunu iddia etmek ise, çarpık ve kötü niyetli bir zihniyetin tezahürüdür.
2. Türkiye, muhtelif istikrarsızlıkların yaşandığı bölgelere komşudur ve yakın çevresinde meydana gelen bu gelişmelerden doğrudan etkilenmektedir. Öte yandan, son yıllarda ekonomik, siyasi ve sosyal bakımlardan önemli ilerlemeler kaydeden ülkemizin, bu gelişimini istikrarlı biçimde sürdürülebilmesi bakımından, içeride olduğu kadar çevre bölgelerde de daha fazla istikrar sağlanmasına ihtiyacı olduğu da bir gerçektir. Atatürk'ün "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" ilkesinin bir devamı niteliğindeki "sıfır sorun" politikası da bu anlayışa dayanmaktadır.

Bu düşünceden hareketle, bölgemizde güvenlik ve istikrarın geliştirilmesine yönelik çabalarımıza hız verilmiş, komşularımızla ilişkilerimizde "tehdit" algılamasından "fırsat ve işbirliği" algılamasına geçilmiş, sorunların barışçıl yollarla çözülmesine ve işbirliği, diyalog ve güven zemininin geliştirilmesine yönelik pek çok adım atılmıştır.

Elbette ki tüm sorunların bir anda çözülmesi mümkün değildir. Ayrıca, ilişkilerin geliştirilmesi için tek başına ülkemizin iyi niyetli çabalarının yeterli olmayacağı da bir gerçektir. Politikamızın başarısı, komşularımızın tutumlarına ve ilişkilere etki eden şartlardaki gelişmelere de bağlıdır. Keza, komşularımızla ilişkilerimizi geliştirme yönündeki kararlı irademiz, masum insanlara karşı girişilen zulme, ağır insan hakları ihlallerine göz yumacağımız veya ülkemize yönelik provokasyonlara sessiz kalacağımız anlamına da gelmemektedir.

Nitekim son yıllarda bölgemizde yaşanan gelişmeler, bazı komşularımızla ilişkilerde önlemler almamızı gerekli kılmıştır. İsrail, Suriye ve Ermenistan ile ilişkilerimizin mevcut durumu bu gerekliliği yansıtmaktadır. Mevcut zorlukların, Türkiye'nin sorunları çözme konusundaki irade eksikliğinden değil, ilgili ülkelerin saldırgan ve/veya uzlaşmaz tutumundan kaynaklandığını da vurgulamak gerekir.

Diğer yandan, komşularla sorunlarımızı çözmek ve işbirliği imkânlarını geliştirmek yönünde attığımız adımların olumlu bazı getiri ve yansımalarını da görmekteyiz. Yürüttüğümüz çabalar neticesinde yakın çevremizde Yunanistan, Rusya Federasyonu, Ukrayna, Gürcistan, Azerbaycan, Romanya ve Bulgaristan gibi ülkelerle ilişkilerimizi her alanda çok daha ileri seviyelere taşıdık.

Bu çerçevede ayrıca, yakın çevremizdeki birçok ülke ile karşılıklı olarak vizeler kaldırılmış ve böylece sosyal ve ticari ilişkilerde ilerlemeler sağlanmıştır. Nitekim çevremizdeki ülkelerle toplam ticaret hacmimiz 2002 yılında 12 milyar dolar iken 2010 yılında 61 milyar dolara ulaşmıştır. Örneğin Rusya Federasyonu ile ticaret

hacmimiz 2002 yılında 5 milyar iken 2010 yılında 26 milyar dolara çıkmıştır. Keza, Irak ile ticaret hacmimiz 2003 yılında 900 milyon dolarken, 2010 yılında 7 milyar doları aşmıştır. Gürcistan'a ise vatandaşlarımız artık pasaporta dahi ihtiyaç olmadan yalnızca kimlik kartıyla seyahat edebilmekte olup, ticaret hacmimiz de 2002 yılında 240 milyon iken 2010 yılında 1 milyar doları aşmıştır.

Aynı şekilde, 2002 yılında Rusya Federasyonu ve Ukrayna ile komşu ülkelerden toplam 3,1 milyon kişi ülkemizi ziyaret etmişken, 2010 yılında bu sayı 10,5 milyona çıkmıştır. Bütün bunlar, politikamızın isabetli olduğunu ve sürdürülmesi gerektiğini açıklıkla ortaya koymaktadır.

3. Bu tabloya rağmen, komşularımızla ilişkilerimizin "Komşularla sırf sorun" noktasında olduğunu iddia etmek, bir önyargıdan kaynaklanmıyorsa, dış politika gelişmelerini kavrama gücünün somut bir göstergesidir.
4. Stratejik Derinlik kavramı, Türkiye'yi uluslararası alanda güçlü ve sözü dinlenen bir ülke haline getirmeye yönelik bir vizyonu yansıtmaktadır. AK Parti Hükümeti döneminde, uluslararası alanda kaydettiğimiz başarılar, dış politika vizyonumuzun isabetliliğinin delilidir. Hükümetimiz bugüne değin her alanda olduğu gibi, dış politikada da soru önergesinde öne sürüldüğü gibi "şov" değil, Türkiye'yi ileriye taşıyan somut icraatlar yapmıştır.
5. Türkiye, dış politikasını kendi ilke, çıkar ve hedefleri temelinde şekillendirmekte, hemen her uluslararası meselede özgün vizyonunu ortaya koymakta ve başkalarının gündemini değil, kendi politikalarını izlemektedir. Sorunların geride bırakılması yaklaşımımız da bu tutumumuzun bir ürünüdür. Her halükarda bugün Türkiye, bölgesel istikrara katkı çabaları takdir gören ve bölgesel gelişmeler hakkında işbirliği ve görüşlerine özel önem verilen bir ülke konumundadır. Öte yandan, millet iradesine dayanan AK Parti Hükümeti, sadece Türkiye'nin çıkarları ve değerlerini temel alan bir dış politika izlemiştir. Bu bağlamda, politikalarımızın merkezi Ankara, kaynağı ise 10 yıldır kendisini temsil etme iradesini AK Parti'yi seçerek iktidara taşıyan Türk milletidir.
6. Sonuç itibariyle, uzun yıllar çeşitli sorun ve ihtilaflarla boğuşmak durumunda kalan ve bu nedenle gerçek olumlu potansiyelini hayata geçiremeyen bölgemizde, sorunları aşarak yeşertmeye çalıştığımız işbirliği ve ortaklık ruhunun, barış ve istikrarın kalıcı anlamda tesisi için önemli bir katkı oluşturduğuna inanmaktayız. Bu çerçevede, bu politikamızı kararlılıkla sürdüreceğiz.